

XXV. évf. 9. szám 2024. szeptember 19.

Szezonzáró

A tavalyi siker után az immár hagyományteremtő szezonzárónk idén sem maradt el. **2024. szeptember 15-én**, vasárnap újból színes programmal búcsúztattuk a nyarat. A tavalyihoz képest sajnos az égiek nem kedveztek az eseménynek. Az eső szerencsére még időben elvonult, de a közelmúlt nyári hősége után a hidegre fordult időjárás kellemetlenül hatott.

Ez azonban senkinek nem szegte kedvét, akarva akaratlanul - főleg a rendezvény középpontja körül árusítók - belesodródta a jó hangulatú programba. A belépőket már érkezéskor meglepetés fogadta. A piaci logoval ellátott ivókulcsokat, övtáskákat ajándékozott a nagybani vezetősége hosztesz lányok bevonásával. A piaci nap folyamán pedig meghívott vendégek szórakoztatták a résztvevőket a 26. csarnok előtt felépített színpadon. A délutáni óráktól ugyanitt zenés program és LED-falon piaci életképek, videók voltak láthatók. Csakúgy, mint tavaly főzőversenyt is rendeztünk, melyre három fős csapatok jelentkezhettek. Erdei Zsolt (Madár) olimpikon, és többszörös világ- és európa bajnok, mint az egyik meghívott zsűritag minősítette az ételeket és adta át a díjakat is. A rendezvény háziasszonya Eszes Vivien volt, aki igazi nagybanis csemete. Szülei révén a primőr-termesztésben és a piaci termelői értékesítésben „nőtt fel”.

Október havi helybiztosítás

Az október havi helykötések szeptember 24 - 30 között (keddi naptól csütörtökig, majd a vasárnapi és a hétfői napokon) 18:00 órától

Megjelenik négyhetente

kezdően történik. Mindenkinek felhívjuk a figyelmét az utolsó kötési (hétfői) napra, mivel az ezt követő kedden csak napközben lesz lehetőség az árusítóhelyeket biztosítani. Hiába a figyelmeztetés, az előzőekben (szeptemberre) is számos termelő maradt le a kötésről, mert nem figyeltek a dátumokra, vagy még a nyári szabadságukat töltötték. Ilyenkor, ha más nem az emeldíjas belépési tarifa emlékeztet a mulasztásra.

Előre szeretnénk figyelmeztetni minden olyan termelőt, akik október végén, novemberre is szándékoznak kötni, hogy adminisztrációs okok miatt a megszokotthoz képest változást kényszerülünk alkalmazni.

Októberben kivételesen a hónap közepétől fogadjuk az átutalással fizetett helybiztosítások igényeit. A készpénzes befizetéseket is érdemes előbb intézni a minden piaci napon 16:00 órától nyitva lévő főpénztárban.

Burgonyakínálat

Az őszi burgonya jellemző túlkínálata az idén már a nyár végén jelentkezett. "Nem fogy a burgonya" - panaszolják a nagybanis termelők.

Az árakat is kénytelenek alacsony szinten tartani. Jelenleg 170 - 250 Ft kilója fajtától és a minőségtől, az áru válogatásától és kiszerezési egységétől függően. Sok gazda minél előbb szeretne a befektetéseiből visszakapni, ezért sürgetné az értékesítést.

Az idei termés nagyságrendjére egyelőre még nincsenek statisztikai adatok, a végső betakarítás után várható pontosabb számvetés. A termelői visszajelzések szerint a burgonya-termés mennyiségben és minőségben egyaránt, elfogadható, dacára a rendkívüli nyári időjárásának. Ez utóbbit a szántóföldön működő gazdák folyamatos öntözéssel igyekeztek kivédeni, ami a ráfordításokat jelentősen megemelte. A költségek növekedését azonban egyelőre nem lehet a termelői árakra terhelni.

PIACI HÍREK

A burgonya választékában nincs hiány. Egyre másra, szinte évente fedezzük fel a legújabb fajtákat a piacon. Az újak mellett viszont a korábban már elfelejtett fajták is újból előkerültek, példaként említve a Balatoni rózsa, a Desiré, az Agria burgonyát. A szakmai körök több, mint hatvanféle természetű burgonyát tartanak számon. A nemesítés megannyi változatot kínál termesztőnek, fogyasztónak egyaránt. Egyre nagyobb kereslete van - elsősorban kitűnő élettani hatása és íze miatt - az édesburgonyának. Az ínycsemegek számára pedig a lilaburgonya került kínálatba.

A termelők szívesen próbálják ki az újakat, a tenyészdőre, a burgonya héjszínére, húsállományára, fertőzésre való érzékenységre nézve minden fontos információ ismeretében. A gazdák próbatermesztés után tesztelik, hogy az újfajta áru mennyire kelendő. A jó tapasztalat később teljes fajtaváltást is eredményezhet.

És, hogy a fogyasztók melyiket választják? Van-e tudatos vásárlók, akik konkrét fajtákat ismernek és azokat keresik. A korszerű csomagolásokon ugyanis már sok éve feltüntetik a burgonya fajtanevét és felhasználásra való ajánlását. A burgonya konyhai felhasználása keményítőtartalma szerint három fő csoportra A, B, C típusokra osztható. Az „A” típusú termék a salátának való burgonya. A „B” típus főzésre, a „C” típusú burgonya sütésre ajánlott.

EU piaci párhuzam

A szakmán kívül kevesen tudják, hogy a mezőgazdaságról, a növénytermesztésről, az állattenyésztésről, az erdőgazdálkodásról stb. az EU tagországoknak rendszeres információkat kell szolgáltatni az uniós szakmai központja felé.

Magyarországról az AKI (Agrárközgazdasági Intézet) a kiemelt szolgáltató intézmény. A zöldség-gyümölcs termények árait, fajta és származási ország feltüntetésével pl. azért fontos közölni, hogy Brüsszelben bizonyos összehasonlítható tanulmányok pontos adatok ismeretében készüljenek.

Megkérdeztük a vásárlókat

A BNP Zrt. a piaci belépések statisztikai adatait vizsgálta és annak járt utána, hogy milyen tényezői lehetnek a vásárlói belépések csökkenésének. A vizsgálat 2024. év első felében készült és azokat vonta be, akik 2023. évben még rendszeresen jártak vásárolni, de 2024. májusáig még egyszer sem léptek piacra.

A telefonos információgyűjtés előre kidolgozott tematika szerint történt, de a beszélgetés során a piac működésével, működtetésével kapcsolatosan hasznos és/vagy hasznosítható vélemények, ötletek, javaslatok is felmerültek. Elsősorban azonban a piaci belépések elmaradásának okaira kerestük a választ, amelyeket az alábbiakban szedtünk pontokba.

- 1./ A vállalkozók közül néhányan kiöregedés, vagy elhalálozás miatt hagyták el a piacot.
- 2./ Mások megszüntették a vállalkozásukat.
- 3./ A válaszolók közül sokan szezonálisan járnak piacra és főleg nyári időszakban.
- 4./ A kérdésbe bevontak egy része későbbi hetekben szándékozott újból piacra jönni.
- 5./ Megint mások költséghatékonyság miatt más vállalkozóval közösen vásárolnak. (Ez azt is jelenti, hogy a beszerzési igényeik csökkentek.)
- 6./ A takarékoság jegyében közeli nagykereskedésben, a környékbeli termelőktől vásárolnak.
- 7./ Sokan hivatkoztak arra, hogy inkább a nagybani piacon működő kiszállítókon keresztül, előző nap leadott rendeléssel szereznek be árut.
- 8./ A nagybani piaci és egyéb működtetési költségek drágulása miatt ritkítják a belépéseiket.
- 9./ Felmerültek egyéb okok, melyek a kiskereskedelmi hálózat igényeit faragják le. Ezek köztudottak pl. az üzletláncok térhódítása, akciós kínálatuk, az online vásárlások népszerűsége.
- 10./ Egyesek pedig a nagybani ügyféllistájában, mint egyéni vállalkozók szerepelnek, miközben már más néven, vagy cégalapítással, mint új ügyfél kerültek be a nagybanis vevőkörbe.

A vizsgálat eredményei igazolják a vásárlói belépések - főleg a szezonon kívüli időszakban való - csökkenését, ami a nagybani értékesítői szegmensének is magyarázat lehet.